

Sy-li spěwał,
Pilnje dželaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za štaw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džení pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će. F.

❖ Sserbske njedželske lopjeno. ❖

Wudawa žo kóždu žobotu w Gsmolerjez knihicízchczeřni w Budyschinje a placzi schtwórtslénje 2.— hr. s portom.

21. njedž. po pwi. Trojizb.

Njewužitne žlowa.

Wesch ty, so jumu hodzina pschiudze, hdzej Bóh žebi samolivjenje žada ja kóžde njewužitne žlowo, kotrež sy rěčzał?

Měnja husto: schto dha ma žlowo na žebi? Šslovu je wodnych! Žo wuprajisich a precž je! Tak? Že to wérno? Ně, schtož rěčzimy, njesaúdze. Bóh žhowa tež našche žlowa — sa džení samolivjenja.

Haj, kaf dha móže wón žlowa wobkhowacž? prajisich.

To hižo cžlowjekojo samóža. Cžim bôle móže to Bóh! Wěny wschitzb, schto je gramofon. Tutón apparat runje zo jažo dawa, schtož něhdý do njeho žo rěčzesche. Plattý móžesich wobkhowacž a pschezo jažo rěčecž dacž. Tak móža nětk hižo cžlowjekojo žlowa wobkhowacž. A to njedyrbjal Bóh samóž? Ty móžesich dawno twoje žlowa sapomnjene měz — Bóh je žhowa ja tamny džení samolivjenja.

Wjnni žebi ras cžaz a pschenyjssl žebi, kajte žlowa žu i twojeho erta pschischle! Bóh je sakasal, so njebychny jeho mjenio njewužitne wuživali. Že prajit, so njebudže teho bjes khostanja wostajiež, kž to cžini! A — kello cžlowjekow to i žyla njewopomni! Kaf někotry „Ach Božo!“ so wuwoła, bjes teho so by wutroba žo pschi tym wobdželila! Hlaj, to žu njewužitne žlowa! Sa to dyrbisich na dnu wěčnoſeže samolivjenje dacž.

A kaf stejesche i pschehnatoscžemi? Schto njeby w tym miny měl? Šsmý žo tak teho swicžili, so to i žyla nješponajem. Haj, hdzej něchtón njepschehnaje to runje won nadpadnje. Hdzej něchtón na psch. na někajte praschenje by jenož

wotmolwiš: „Že žo mi spodobało!“ potom by proscheri wěscze měnil: „Njeje žo jemu wožebje spodobało!“ Pschetož, hdzej někomu je žo spodobało, potom rěka; „Že žo mi jara derje spodobało. Bě wopravodže wiškotne!“

Jesužowu ext praji: „Wascha rěč budž haj, ně, schtož wyschische je, to je wot sleho.“ Potajkim žu tež pschehnatoscž — njewužitne žlowa!

A nětk myžl žebi na wschě te že we wobkhodze. Bjes tých njemóžesich bycž, praja ludžo! Schtož jako pschekulipz by pschezo wěrnoscž prajicž chýl, tón i žyla njebý nicž wuwiko-wacž mohł! — A schto dyrbjeli žebi wo naž myžslež, hdzej na praschenje: „Ja tola waž njewotdžeržu?“ polni wěrnoscž wotmolwiež chýli. Bjes žow nětk ras njeindže!

Kello tak myžli a žebi žane živědomije i teho njecžini, njewěrnoscž wuprajicž. Ale — Bóh žhowa platty na džení samolivjenja! Budže potom twoju samotwu płaczicž dacž, so njebež tebi móžno, w twojich wobstejnoscžach bjes žow bycž?

A potom — ach kello žlowow sadu hribjeta! Kello pschiblodžazeho rěčzenja, to žudženje wo njepschitomnym! A hlaj, to běžu jažo njewužitne žlowa! Wschó to kleskanje a pschiblodženje, wschó to hanjenje teho bližscheho — žhowa Bóh tón řenjes!

Móžesich hřečeže lohkonužlnje prajicž: „Schto dha na žlowje saleži?“ Kajke brěmjo dolha žu twoje njewužitne žlowa na twoje konta pschinježle. Ja bých chýl, so by to tebi jumu wědome bylo, kaf satraschne to samolivjenje je, kotrež sy i njewužitnymi žlowami na žo walil, so by žo twoja duscha wustróžila!

Hlaj, potom vych wjeſołu potwjeſcę ſa-tebje měſ. Gran-
ſonſte platti, fiž ſu rěcze horje wſate, te móžesd jažo net-
ſchfrabacę. Potom ſu te rěcze wihaſnjenę. A taf móža tež
w pomjatku Božim twoje ſłowa ſo wihaſnyc pſches krew
Jeſuſa Krhſtuſa. Bohu budž džaf, dawa wodávanje tych
hrěchow, tež tych jaſyfowych hrěchow! Krejv Jeſuſa Krhſ-
tuſa tež ſ teho wucžiſcji.

Ale dýrbišch teho Řenjeſa wo wodacže ſwojich ſtovních hrěchow proþyež. Řeſapomí jene pſchi tynt: doſtanjeſch jenož potom wodacže hrěchow, hdyž ſy ſwóſniw, ſ tutym hrěchon, pſcheſtač. Schtóž wo wodacže hrěcha proþy a — pſchi hrěchu woſtaſva, móže doſho wo wodacže proþyež, wón je njedoſtanje.

Ω, staj pſchichodnje tež ſiwoj jaſyf pod vodjenje ſwiatohu
ducha. Potom budža tvoje rěče nijenje pſchephvatane a ſob-
hlađničiſche a ſtwjecžiſche. Doivěr ſo tač temu knjesej, ſo
móže tež tebje ſwarnovac̄ pſched njenutžitnymi ſklovanit.
Potom ſo njetrjebasch tajneho dnja bojecz, wo ſotrymž Jeſuš
prají (Math. 12, 36): „Ja preju want pač, ſo dhrbja ſudžo
na ſudnym dnjiu votniſtvič ſa kóžde njenutžitne ſklovo, fo-
trež woni ſu rěčeli.“

R. W. B.

Śwētlo ſwēta!

Scá. Írí. Sanc 8, 12.

Gleffrijsfeho ſwětia wježelijsch
Sso nětfo ſaſo a ſej njeměniſch,
So mohlo hinaſ býcž a přečžtu vostacž;
Wſchě druhé ſwěcžfi ſy wſchaf ſapomniſ
A na boſ ſtajit abo poſhubit, —
Ach, ſpotkal jažniſcheho ſwětia vostacž! —

Hlej! — czeñífi grót je traſč hó vostorhaſ
A ſ wokomifnjeitczfom je ſwoþſcheſtał
Wſchón ſwětly blyſſot, jaſnoſć wſcha hó haſy;
Ty ſedzisč w c̄mje, ty njevěſch nits a won,
Wſchěch rukow ſkutſ je doſſóncežený wſchón, —
Taſ ſdvhuijesč: Gswěcž, lube ſwětlo, jaſo!

Ty lube c̄zlotvíſſe džec̄zo, věſch tež ty,
S vottkal vſcho ſmutſkne ſvětlo woſmijemh,
Vot fotroh' žorla, ſ fotreje zentrale? —
Hdvž je tvój Bóh we Jeſomt Chrystuſku
Cži bliſto pſchez' ſa ſvětlu džení a cžmu,
Dha ſtejifch, thodžiſch w ſvětle nětf a dale.

Hdyž pat' tvój wobffhad s nim bo roštorha,
Cze s dobom žmijertna czěmnoſcž wobdawa! —
Ow, wschědnie proſč, ſo njebh' to bo ſtało!
Proſč, ſo bh' kóždy ſeňſki džen' a nót
Czi wěczne ſlóncežfo jaſnoſcž, mér a móz
A do wěčniſcže ſlóncežne pruhi daſo! Jan Waſtař.

Nowy „możdżený porząd” w Gafffej.

1. Nowe leokadne zarządzanie.

W tóždym domje a hospodařství je městečko porjada trjeba. Staž hižo to ſkovo wupraji, ma tóždý wjedźecz, tak jene po druhým pſchiúdže, faž ſapocžaik a daleivojedženje džěška, tež wobmjesowanje pſchižkuſhnoſcze a pravow. Tak ma po nowym poſtajenju naſcheje ſakſfeje evangeliſko-luthersſeje z्यrktwinsſeje synodý wot 2. měrza t. l. w z्यrktwinskim a wobžebje we woſadnym žiwjenju bhež. Kožda woſada ma ſama ſtwoje wězny farjadowacz,

mjes tym ſo běſche předn wot najvhſchſeho měſta a wot vhſch-
noſcze wſcho abo tola wjele ſo roſkaſowało, naſrawjało. To
běſche ſi woprědka derje ſroſemicž, jako mějſche zyrkej w krajným
wóznu, potom w ministerſtvu ſwoju hlowu. Po wſchewrōce,
kž 1918 ſaſtupi, paſt gmejný a ſi tym tež zyrkwinne gmejný abo
woſhadu bôle ſame ſo ſarjadovacž pocžadu. To nowe běſche,
ſo lud ſlomo, hloſ ſi móz doſta. Mlohl tež rjez: Kaž ſo w cžlow-
ſkim cžele ſeživjenje, ſdžerženje, hibanje a ſjenym ſłowom „žiſvje-
nje“ pſches ſhromadne ſkutkovanie wſchěch džělow, wutroby, pſu-
zow, uohow, rukow a wſchěch ſtawow měla, tak tež maja wo-
ſhadni pod Božim ſlužobníkem (duchownym) ſo duchomnje a po-
ſtronkovnym porjedze ſdžeržecž. Wone maja bhež ſahroda evan-
geliskeho wěrjenja a žiſvjenja a polo ſkutkovanja kſchescžanskeje
ſuboſcze. „Woſhadny porjad“ wupraji (§ 2): „Woſhadu ma prawo
ſo ſama ſarjadovacž.“ To je tež ſroſemiliwy a muſny poſtup.
A ſnamjenith wodzeř naſcheho zyrkwiſſkeho žiſvjenja praſi: „Paſt
ſo noſče kſchescžijanske woſhadu ſa wopravdze mózne, džělatvjeſeſe
organismu (žiſve graty) duchovineho žiſvjenja a ſkutkovania ſežinja
a tak ſa hlowne noſcherki ludoweho wocžerſtwjenja, paſt ſi žanemu
ludowemu wocžerſtwjenju njedónidže.“ Kóždy woſhadny ſtar
kaž w kraju ſtačan, ma ſtwoje město a dyrbí je wupjelnicž (prawo
a pſchiſluſhnoſcž). „Porjad“ praſi (§ 5): „Kóždy woſhadny ſtar
ma poſtajene džělbrače na zyrkwiſſich wuſtajenjach a naſrawach
a móže žadacž zyrkwiſſe ſastaranje ſe ſlowom a ſakramentami.“
Wot kóždeho ſo wocžakuje, ſo kſchescžijanske žiſvjenje wjedze a ſo
na zyrkwiſſum žiſvjenju wobdzela. Wón je pſchiſluſhny, ſwóz
pođzel na woſhadnych cžežach njeſcž a zyrkwiſſe cžežne ſastoſtwa
we woſhadze kaž woſhebito zyrkwiſſe nadawki na ſo brač. To
měli prawje wjele woſhadnych ſkladnoſcž a wjeſeſoſcž ſobu ſkut-
kovacž, je prawo wolicž hižo 21 lětnym a prawo ſo dacž wuſwo-
licž 25 lětnym date a wólbne prawo tež na žónſke wupſchestrjenie

So býchu ſo ſtavu woſhadu ſ rojeniemu ſapſchijecžu a do-
pjeſnjenju ſkwojich nadawſow podpořaſovaſe, ſu eži do wóſbnich
liſtnow ſapiſzani ſ woſhadnym ſhronadžiſnam ſjedno-
czeſz. (§ 8). Tajke maja ſo ſetnje junfrócz wodžeržecž na jeneſ
uſtedželi a ſ božoſlužbnej ſwjaſtočnoſcžu wotetvrieſ. Vſchi týchle
ſhromadženjach duchovníh roſprawu wo minjentym ſečze podawa.
A na tuitu ſo roſrěčenje pſchisanſnje. So paſ bý woſprawdže
žyla ſicžba woſhadnich pſchi ſdžerženju, wodženju a poſeſchenju
woſhadneho žitvjenja wobdzeliſla, maja ſo woſhadne ſaſtu ſ
pjeſtwa wutvorieſ. Vſchitke wjetſche woſhadu ſ wjazv haež
2000 duſchemi doſtanu te ſame a injeňſche možeja je ſebi na-
prawicž. Na kóždu pad paſ dýrbi woſhada, a to kóžda, ſkwoje
žyrfwinske pſchedſtejičeſtvo měcž, kifž bý vſchitke
porjadne naležnoſcže (wudawſi, twarby, wuporjedženja, poſtajenje
porjada, zyrfwinich poſlužobníkow atd.) w ruzh měcž. Taniue
„ſaſtuſpejerſtwo“ ma nimo duchovního (duchovních a woſhadze),
ſ najmijeňſha 10 haež 15 ſobuſtaſow, pſchi wjazv duſchach —
5000 haež 10 000, kaž Budyschſka Michalſka woſhada, Budeſczanska
woſhada, 15—20 w tu ſhivili měcž, po 6 lětach hiſcheže 5 haež
10 wjazv. Zyrfwinske pſchedſtejičeſtvo ma 4—12 ſobuſtaſow
ſiežieſ. A ſo je ſ dželanjom tuthch ſhutniſe měnjené, je ſ tym
wuprajene, ſo maja ſo „ſaſtuſperjo“ wob ſchtvórcž junfrócz,
„prjódfsſtejerjo“ měſacžnje ſhromadžecž. „Saſtuſperjtwam je

ſt spěchowanju a ſt hajenju pſchepodate (§ 13) fſchęſčijanska ſmíh-
bienoſcž we woſhadže, pózežitwoſcž a dobre wasčnje, žiwe džělbracže
woſhadných na zhrſtwinſkim žiwenju, woſzebje na Božich žlužbach,
zhrſtwinſka huđba, nabožne ſhlužbenje, zhrſtwinſke poſracžovanje
a fſchęſčijanske gmejnſtvo (ſtomarſchenje), po potrěbitoſcži poſta-
ranje ſa nabožne roštvučovanje w ſchuli a wutwarjenje pěſto-
wanja mlodžin.“ Woni maja ſjo staracž ſa tħudnych, tħorvhch,
braſchných, ſamotných, w ſtrascħe ſtejazvch, padnjených a tħoſta-

nych a we wožadze i temu wſcho trěbne naprawjecz, tež ja po-
wſchitowne ſlitki wery, a luboſcze ſa wožadu a ſwonkach njeje
ſajimanje pytacz ſami a we wožadze ſbudzowacz. A dokelž jena
abo druhu węz wožebite prözowanje žada (wožebje we wulfich
njeſchewidomnych mjeſchezanſkich woſkrjeſzach), maja ſo wo-
t r a d y (Ausſchüſſe) ſa nje wutworjecz: Někotſi ſaſtupjerjo abo
tež, hdzez ſu jenož prjódſtejerjo tuczi njeſhi staroſez ſa pohrje-
niſchezo, twarjenja, młodzinu, khudobu atd. Něſhoto wožebite
pſchi tym je, ſo móža teſe woſrjadu ſebi hischeze druhich do zyrf-
winſkich ſaſtupjerſtow njevuſwolenych wožadnych, kiz ſu ſwó-
niwi a ſhonjeni, pſchiwſacz. Njech je tež-pſchiſpomnijene, kaž
mazne je ſa pſchichodne wuſwolenje do „ſaſtupjerſtwa“ a „prjód-
ſtejerſtwa“, ſo ma ſo ſcheky hacz tſeczi džel jeho ſobuſtaſow woi-
nich ſamych, potajſim niž wot woſlerjow pſchiwſacz a „powołacz“,
a ma wožebje ſo ledžu dawacz pſchi tym na ſtaru abo towar-
ſtwa wožadu, kiz we wožadnym džele ſteja a ſobu pomhaja, kaž
na nabožnych wuczerjow, diakoniss, powołanych „pomožnikow“,
tač ſo je ſa dobre a wužitne mož ſkladnoſez ſobu ſkutkowacz,
hdyz jich woſlerjo woſtedžbowali abo měcz chyli njeſhu.

Schtó ſu czi „po m o z n i z h“? Mož ſaſtupjerſtwa poſtajeni
mužojo abo žony, kiz ſu ſwólniwi, wožebje we wjetſchich woſtej-
noſezach, po domach zyrfwinſkim nuſam a njedostatkam napſhe-
cziwo ſtupacz, khovych woſptowacz, khudych woſtaracz, młodych
namoſtojeſz, ſo chyli do džecžkemſchenjow a njeſhporow tho-
dziež, njerodnych i kſcheny a werowanju ſo měcz, listna a leczaze
ſopjena wokolo podawacz, bludžazvych i woſpadej a i woſtupjenju
i zyrfwje ſwólniwiſych napomiacaž, pſchiczeñjenych woſptacz a
ſararzej woſjewicz. Kelfo móžnoſeſe dželacz, na ſotruž ſebi wjele
njepomhyli! A tola nuſne, tač nuſne ſa bheze a žohnowanje wo-
žadow, kaž je trěbne, ſo kref a živjenje hacz do najſdaleniſchich
životow a ſtarow naſcheho čeſla poſiadnie dozpiwa. Ŝewak je
khore. —

(Poſtracžowanje.)

Šrudna ſtaſiſna wo poſkadryjerjach ſlēta 1715

Poſkadryjerjo, ſchtó njeby hižo wo nimi blyſchal, njech
žnacž tež podnjenom, kotrež tež Eſerb tač rad trjeba: „Schaz-
gräber.“ A ſchtó njeby chyli tež tač rad nětke ſebi poſkad mu-
ryež ſ prawje wjele ſlotakam! By ſwia nětke, hdyz naſcha „va-
luta“ tač ſpaduje, t. r. hdyz naſcha hrivna pſchezo mjenje a
mjenje placzi, ſa kózdy ſlotak huydom po ſtach doſtaſwal! So paſ
ma to i tajfim ryežom ſa poſkadami ſwoje wězki, ſu drje tež
hewak hižo blyſchal, naſche poſedańčko, kotrež je po hamſtſkich
altach ſpižane, czi to woſkručza.

Chyſch-li nětko wo tamnym podawku ſlēta 1718 dalsheho
wjeđecz, poj ſe nimi ſobu do města ſena. Tam ſo to zofaſche,
a to w ſymje, haj runje w hodownym čaſu lēta 1715. Šrudna
wězka je tehdy wjele roſhorjenja, doręčzowanja, bědzenja ſbu-
dzila a tež wjele bojoſeſe a wczipnoſeſe. Ze ſo wjele wo tutej
wězny piſhalo a ežiſcheſalo — a dowujaznjenia dženſa hischeze
njeje. — Daj ſebi nětk poſjedacz, ſchtó bu hamſtſy wo nje
woſjewjene:

„Studenta Weber ſetka ſo ſ dwěmaj buromaj na winizy
jeneho krawza w ſharodnej khězzy, ſo by wěſty poſkad ſběhny. Tam ſapocžachu ſe ſwojimi fuſlanjom. Chyſchu woſchizahacz
najwyschſcheho ducha i kraja ſlónzow, ducha Och, ſo by Natha-
naela, ducha jemu poſdaneho a poſkad woſkručzeho, w czlo-
ſkej poſtawje i nim poſkral, a ſo bhezu tolerje, kotrež pjenjey ſe-
lehnejch, dôſtali; to ſu, kaž ſo praji, taje tolerje, kotrež ſo
žame wo pſchisporeja.

Buraj ſydnyschtaj ſo potajſim ſa blido ſahrodneje khězki,
studenta napřa magiſke ſnanijo, jene „tetragram“ wysche
duri a ſydz je ſo potom tež i nimaj. Wuczeze dwě fuſlarneſkej

fuſiſh a magiſke ſygle a druhe podobne wězy a poſoži je i ſchtyri
měſchkm ſ tolerjemi i lehnjenju a i někotrym wožebithym pje-
njeſzcam poſhed ſobu na blido. („Magija“ je mieno ſa mudroſež
raňſchokrajnych mudrych a ma něhdze telko na ſebi ſelkož my
je ſlowom „kuſlanje“ wuprajim.) Po 10 hodž. ſežini jedyn-
i burow ſ težakom studenty ſolo do wjerčha khězki a ſapocža
i jenym woſchizahanjom, kotrež trójzy ſ hlowy praſesche, kózdy
fróz pol běrſk hodžiny poſtaſawſchi. Duh pak ſo žadyn nje-
ſjewi. Na to wuežita Weber ſamžne woſchizahanje ſ jenych
tých dweju knihow, jako je i druhemu rafej ſapocža, njeſchiń-
dze ſ nim ſe kóznej, pſchetož ſpanje, kotrehož ſo dowobróz nje-
móžſeſe, pſchińdze na njeho. Widženje jemu ſandže, poſoži
hlowu na blido a wužny. Schto je ſo dale ſtaſo, wjazy nje-
wiedžesche. —

Najſtra namakachu w ſahrodnej khězzy ſtudentu Webera
bjes wědomnja ležo na ſawzy ſa blidom, bě na poſ morwy a
njenóžesche niežo rěczecz. Džilne bě tež ſo njeſeſe na wutrobnji
na rukomaj, a na pravej nosy čerwivjene blaſki, ſaczeſliſni a pu-
cherje. Buraj pak běſchtaj zyłe morwaj a jaſyk wižasche jimaſ
mo dohōſeſ ſtaſka ſ huby na woſlicžu a na wutrobnju mjeſchtaſ
wjele módrych a čerwivjeneſych pruſkelow a blaſkow. Čeſle buſchtej
pſches tſjich ſtražníkow — jich mjená ſu: Kſchecžan Krempe,
Jurij Bayer a Niſlas Schumann — ſtražowanej, mjes tym ſo
bu ſtudenta woſnjeſheny a drje do jaſtwa týknjeny.

S tym pak njebě ſ zyłe wězu ſe kóznej. To najſtraschniſche
hafle pſchińdze. Bayer ſtuſi ras poſhed durje a rjekny, ſo
trčež, ſo drje ſwoju „pomož“ doſtanje (hacz drje je i ſ tym
měnil, ſo nechtón pſchińdze, kotrež na jeho měſtno ſtuſi a ſtra-
žuje?) Druhaj dwaj woſtaſchtaj w khězzy a Krempe wužny —
bu ſak pſches někajke ſcherenje ſaſo wubudženy. Tuto drapa-
ſche mózne wo durje, durje ſo wočzinichu a ſcžen jeneho
ſydom abo wožomſtneho hólza ſo poſafa, doniž ſo durje ſaſo
i moži njeſapražnyh.

Schumann bu, hacz runje nikoho njewidžesche, zyły kruſ
po ſawzy ſahnjeny, doniž na jene ſ teju čeſlow njeſadže, tam
woſta bjes wědomnja ležo. Najſtra namakachu wſchěch tſjich
ſtražníkow kaž morwyh. Bayer bě tež woſraſdze morwy.
Schumann ſo najprjedy ſaſo ſhraba. Krempe nadpaſdže na
hlowje na jětra poſobna khoroſež. — —

Dwórfi radžiczel Hoffmann w Halli měnjeſche, ſo móž
zylu ſawjerežanu węz roſjaſnicz; měnjeſche, ſo je pſches woheň
(wo woheňju pak zyłe aktu niežo njepraja) dytm naſtal, kotrež
je zyłu węz ſawinowal. Wuda wo tym knížku. Tola bě tu tež
tajkich, kotsiž w tym wſchěm ſkutkowanje ſlych duchow, haj
čerxta žameho widžachu. Wuidze knížka, kotrejež ſpižar Andrea
ſo pſchecžiwo Hoffmannej woſročzi a wuprajji, ſo je čert tých
ludži ſkonzowal a tač ſlě ſ nimi ſakhadžal. A na tym niž doſež,
wuidze jich hischeze wjazy ſpižow ſ wobeju ſtejnifchezoſ.

Aktu wo tutej džilne wězny buchu ſkonečnje do Lipſka poſkla-
ne a tſi ſakulth, mjenujzy ſakulth bohožłowſtwa, lekaſtwa a
prawa, pſcheproſhene, ſo bhezu wužud wuprajile. Žich wužud
wuprajji ſo ſa to, ſo je ſo ſkonzowanje po naturſku ſtaſo a ſo
čert a ſcherenja žame ſ tym niežo ežmicež nimaſ.

„Tuto měnjenje namaka najwjaſy pſchihloſzowanja.“

Tač poſjedaja aktu. W naſchim čaſu bywa pak, kaž ſo
ſda, tých ludži wjazy a wjazy, kotsiž ſo bóle pſchisamku naſla-
dam jeneho Andrea a mjes nimi ſu to pſchede wſchěm ſpiri-
tistojo.

Zyrfej a ſtat.

Něſhoto wo nowym poſjedze zyrfwinſkich wožadow abo
ſkrótka wo wožadow-poſjedze poſtawany tu pſchipóſla we wo-

šebitých nastawkach. Njech řebi je kóždy živéru pschečzita a rospomni. Tak pschinježy potom nový porjad tež nové živojenje do wožadov, a to wón pschede wschém chze. Pschisponnicz chzemý hnydom, so móže swonkownje porjad tych wožadov, kotrež mjenje hacž 2000 duschow licža, wostacž, kajkiž je hacž dotal był, wožebje, schtož prjódstejerstwo nastupa. —

„Saxska evangelska korrespondenza“ podawa mjes druhim tež tole: „Sa wołrježneho schulského radu sa schulski dohladovski wołrjež Olzniž w Vogtlandze bu wucžer D. E. Erler s Lipska-Sellerhausena pomjenowan. Nowy schulski rada je w Lipsku snaty jako wojovar ſa živeta-schulu a jako pschečzivit wusnaczo-schule. Řeho pomjenowanje je dalschi stav we žlym rynku poſtajenjom wischnosce, kotrež ſo měrja pschečzivo kſchecžanskim starſchim. Dopominisch ſo, tak ſo wot pschewroti. Řem porjadu jene kaž druhe wuswobodzene městno schulského radu wobžadza jenož ſ tajkini mužemi, kotsiž ſo wusnamjenjeja psches wustupowanje ſa živeta-schulu a psches žive wojowanje pschečzivo kſchecžanskej schuli ryčeřstva nabuchu a dopokasachu, ſo ſu kſmani ſa schulského radu. Wucžer E. Beyer bu ſe schulskim radu ſa město Lipsk, wucžer dr. Wünsche ſe schulskim radu w Lubiju, wucžer Siemann ſe schulskim radu w Draždžanach, wucžer Schneider ſ Komorowa ſe schulskim radu w Kamjenzu, ſo býchmy jenož někotrych ſ tych mnichich padow wusběhnyli. Wschitke to ſnate mjenia ſ kulturneho wojowanja poſledních lět! Schulski rada je, hdvž buchu nětko direktorojo woſtronjeni, jenicki statny dohladovar, kotrež hischeze mamy. A njeni a ſ jeho njestronosczi dyrbja tež wschitzh starſchi poſne dowěrjenie měcz móz. To njeniože býč, hdvž ſo jenož jenostronzy pschečziviz hchecžanskej schule ſa schulskich radow pomjenuju!“

S blíſka a ſ daloka.

W Budyschinje běhu ſo ſrijedu, 5. oktobra dopoldnia herbszy duchowni ſo naſymnej konferenzu ſechli. Pschedzyda kn. ſic. theol. Mróſak-Hrožiſchežanski ſloži po ſawodnej modlitwie pschedzydſtwo, kotrež bě 15 lět doſho ſastarał, wýzopeje starohy dla a namjetowashe ſa živojeho naſlēdunika město pschedzydu, kn. fararja Domaschku-Budeſtečanskeho. Próſtviu ſo by ſastejnſtwo hacž ſo ſwojemu ſlotemu ſastojuñskemu jubilej, t. r. hacž do pschichodneho lěta woſthowal, woſpoſa ſ. pschedzyda a duž ſo po jeho namjecze ſta. Wuprajiwski woſthadžazenni pschedzydze džak ſa doſholétnie dželo pschewſa kn. ſ. Domaschka woſbu. Š poſladníkom wostanje ſ. f. Mróſak hacž ſe kónzej lěta, potom pschewosmje tutto ſastojuñſtwo ſ. duch. Bóž-Budeſtečanski. A dleſchej roſmolovje dónđe to na to pschi ſdželenju kn. pschedzydy, ſo ſo 20. oktobra synoda ſhromadži a ſo směje wožebje wo ſyrfwinej wustawie jednač. Duchowni ſo jenohložnje dorasnje ſa to wustupiſhi, ſo mataj herbskaj ſhnodalaſ — kn. pschedzyda a kn. wýchſchi wucžer Hancžka — kruče ſa tym ſtač, ſo pschi nowym ſarjadowanju ſo herbsko-němske wožadu do jeneho wołrježa ſjednocža pod herbskim ſuperintendentom. Tón jara njeſlubh njeđostatki dyrbji na pschezo woſtronjeny býč, ſo maja herbske wožady duchowneho dohladovarja, kotrež herbskeje rěče mózny njeje, abo ſlepje, kotrež ſam Sserb njeje. A tu njeje tež mózno, wožadu wubjeracž. Wsché wožadu, w kotreych ſo hischeze herbski předuje, — Draždžany a Lubij drje wěſo kóždy ſam woſ ſo wuwosmje — maja ſo do herbskeje ſuperintendencie ſjednocžiež. To žada ſebi hižo dorasnje naſch demokratiski čaſ, kotrež chze a dyrbji, jeli ſo chze demokratiski býč, kiz chze mjeniſchinam jich dobre prawa dacž, a potom jedna ſo to tu

wo te najhwjecžiſche prawa, wo nabožne. Š tuteho ſtejnischęje je tež jenož to jene mózno, ſo ſo pschi dželenju Lužiž do ſuperintendentarow herbsko-němske a němsko-herbske wožadu ſjednocža. A ſa to njech wobaj herbskaj kniesaj we ſynodje ſtejtitaj w tej wěſtosczi, ſo herbszy duchowni a Sserbja do zyla ſa nimaj ſtejtitaj. Knies ſynodala Hancžka bě ſo pižomuji i tutej wěžy wuprajil. Tež Němzy naſich wožadow a do zyla ujemózeja pschečzivo tajkenu ſarjadowanju niežo prajiež, doſelž móže tola herbski ſuperintendent tež němſki, tak ſo móže Němzam a Sserbam jenak derje poſlužiež. Duž, hdvž 20. oktobra ſynoda ſywoje dželo ſapocžnie, njech evangelszy Sserbjo ſa tym ſteja, ſo nowa ſyrfwina wustawa tež nam Sserbam te da, schtož naſche prawo! — Wo herbskimi ſeminari bu na to roſprawa podata, běhu ſo, kaž ſnate, ſo ſtudentojo na ním we Hrožiſchežu wobdzeliſi. Hacž kn. pschedzyda hischeze ras herbski ſeminar pschewosmje, ujemózeſe lubiež. Wo herbskej wucžbje na Budyschſkých ſchulach ſo tehorunja kłowežko pořeža. Ze na tym, ju ſ nowa a hinač ſarjadowacž, doſelž ujetiſihi wodžer, kn. farar Mjerina-Bukecžanski, ju dale wjazy ſastarač ujemóze dla wobſchérneho wožadneho džela. — Nimo býchego bu nam ſjewene, ſo je bibliſki puežnik, ſa lěto 1922 ſa cžiſkež hotowy, duž je nadžija, ſo budže ſo hodam hotowy, a wěſeže potom tež ſastup namaka do wſchěch herbskich domow. Šestajal je jón ſaſo kn. farar Mróſak-Ketlicžanski. Pschedzyda herbskeho ſnihowneho towarzſtwa, kn. farar Sarjeńk dyrbjescze ſo nowa na to poſkaſacž, ſo tak někotry „Domjazý předař“ hischeze pschežo čaka na to, ſo ſo jeniu herbska wutroba a herbski dom wotewri, ſo by ſastupicž možl a býč ſo towarzſhom. Njech je ſola tež tu ſaſo na to poſkaſane, ſo je tuto nowa předařſta ſnihany a pschihodny hodowny dar abo do zyla rjanu dar a tež tuni, placžiſh tola jenož 12 hritnow ſa nju, a to najlepje poſa duchownych, kotsiž maja kóždy hischeze tójskto cžiſkow na ſkladže. — Wo dleſchej roſmolovje wo redaktorstwie nachſeho ſopjenta „Pomhaj Bóh“ woſia pschi tym, ſo dotalny redaktor redaktorstwo ſaſo na ſo woſa, ſo pač ſo duchowni na to wjazſaju, nimo nativarjazych naſtaſkow tež podawacž druhich, předořowanja dyrbja pač hacž do pónđele poſa redaktora, pač hacž nanajpoſdžiſcho hacž do wutoru rauja w cžiſkežem býč. Wsché druhe naſtaſki maja ſo redaktorej pschipóžlacz, a to ſa pschichodne cžiſlo kóždy ras nanajpoſdžiſcho hacž do pónđele rauja. Konferenza je ſo kruče na tuto ſobudželo ſwjaſala. — Wo wudacžu herbskich ſpěvařſkých bu tehorunja poſjedane. Duchowni pschihotuja pschehſlad nětčiſhich a pschepožoža, kaž bory ſu hotowi, macžiſmu ſchěrſchej ſjawnosceži a tuta ſměje potom roſkudžicž, tak a ſchto. (Pschir. ſ temu naſtaſki we Sserbſkých Nowinach.) — Wobſchérne bě to dželo a wo wažnym ſo jednaſche. Njech je wſcho bylo Sserbam ſo wužiku a ſ zohnotowanju, Bohu pač ſo cžescež! — Popołdnju bě potom naſymka ſhromadžiſna Macžiſy Sserbſkeje, wo kotrež pschichodne ſkłowežko pschidamž.

W Budyschinje ſměja herbszy duchowni wutoru po diözeſanskej ſhromadžiſne dalsche poſhodzenje wo herbski ſpěvařſkých.

Š Huski. W lěće 1920 běſche w naſhei wožadze 109 nařodow, 96 konfirmowaných, 56 wěrowaných, 3574 ſpotojednych, 36 ſemirjethch, 3667 duschow, 45 cžitarjow miſ. poſkola.

Listovanje. M. w M. ſa 22. po Tr. — Š. w M. ſa ref. ſwj.

Samolwity redaktor: farar Wyrgeacž w Nožacžizach.
Cžiſkež a naſklad ſmolerjez ſnihicžiſcheženja a ſnihaueria ſap. družtvo ſ wob. ruk. w Budyschinje.